

Smanjenje šteta: Siguran grad - Antivirus I. godina provedbe

Provoditelj: Udruga "Ne-ovisnost"

Godina provedbe: 2017

Kratki opis programa

Projektom se utječe na zaštitu zdravlja vulnerabilnih skupina u cilju smanjenja pojavnosti zaraznih bolesti, podizanje kvalitete života i smanjenje stigmatizacije. Projekt doprinosi suzbijanju i sprečavanju pojave ovisnosti među djecom i mladima te rizikom ponašanja djece i mladih te smanjenju štete i pojavnosti zaraznih bolesti u populaciji ovisnika i osoba s rizikom ponašanjem, kroz provedbu aktivnosti usmjerenih na zaštitu zdravlja kroz zamjenu pribora za intravensku aplikaciju droga (rabljeni za sterilni), testiranje na krvno i spolno prenosive bolesti, motiviranje za odlazak na liječenje ili odvikavanje, informiranje o svim ustanovama koje se bave tretmanom ovisnosti i njihovim programima, dijeljenje besplatnih prezervativa, psihosocijalnu potporu, edukaciju o krvno i spolno prenosivim bolestima, edukaciji o njezi vena i sigurnom injektiranju, edukaciji o pružanju prve pomoći, edukaciji djelatnika o pružanju psihosocijalne podrške u Drop in centrima, edukaciji o mogućnostima liječenja krvno i spolno prenosivih bolesti te edukaciju o poboljšanju kvalitete života s krvno i spolno prenosivim bolestima.

Sažetak programa

Projektom se utječe na zaštitu zdravlja vulnerabilnih skupina u cilju smanjenja pojavnosti zaraznih bolesti, podizanje kvalitete života i smanjenje stigmatizacije. Projekt doprinosi suzbijanju i sprečavanju pojave ovisnosti među djecom i mladima te rizikom ponašanja djece i mladih te smanjenju štete i pojavnosti zaraznih bolesti u populaciji ovisnika i osoba s rizikom ponašanjem, kroz provedbu aktivnosti usmjerenih na zaštitu zdravlja kroz zamjenu pribora za intravensku aplikaciju droga (rabljeni za sterilni), testiranje na krvno i spolno prenosive bolesti, motiviranje za odlazak na liječenje ili odvikavanje, informiranje o svim ustanovama koje se bave tretmanom ovisnosti i njihovim programima, dijeljenje besplatnih prezervativa, psihosocijalnu potporu, edukaciju o krvno i spolno prenosivim bolestima, edukaciji o njezi vena i sigurnom injektiranju, edukaciji o pružanju prve pomoći, edukaciji djelatnika o pružanju psihosocijalne podrške u Drop in centrima, edukaciji o mogućnostima liječenja krvno i spolno prenosivih bolesti te edukaciju o poboljšanju kvalitete života s krvno i spolno prenosivim bolestima.

Opći cilj projekta je smanjiti štetu i pojavnost zaraznih bolesti u populaciji mladih, ovisnika i osoba s rizikom ponašanjem.

Specifični ciljevi projekta su educirati tim djelatnika za rad sa specifičnim vulnerabilnim skupinama kao što su ovisnici o drogama, povećati svjesnost i educirati javnost o krvno i spolno prenosivim bolestima, informirati aktivne ovisnike o mogućnostima liječenja i motivirati na liječenje, educirati korisnike droga o brizi za zdravlje te povećati kvalitetu života aktivnih korisnika poštujući njihov izbor da nastave sa štetnim ponašanjem.

Ovim projektom obuhvaćeni su ovisnici o drogama s područja Osječko-baranjske županije. Korisnici će biti muške i ženske osobe bez obzira na dob. Projiciramo da će ih tijekom trajanja projekta biti 60. Neizravni korisnici obuhvaćeni projektom su šira javnost i lokalne zajednice građana u Osijeku i Osječko-baranjskoj županiji koji će biti informirani o aktivnostima projekta.

Ciljne skupine:

-Ovisnici i liječnici ovisnici oba spola i svih dobnih skupina obuhvaćeni su aktivnostima zdravstvenog i društvenog statusa korisnika, testiranjem na krvno i spolno prenosive bolesti i edukativnim aktivnostima.

-Mladi – opća populacija obuhvaćeni su putem edukativnih predavanja i kroz javne istupe.

Provoditelji: Nositelj programa je Udruga za borbu protiv ovisnosti Ne-ovisnost, unutar koje su zaposleni voditeljica projekta Maja Radaš, mag.oec. te izvoditelj projekta Tomislav Mišeti. Suradnik u programu je ZZJZ Osijek, Centar za

dobrovoljno savjetovanje i testiranje HIV/AIDS, a izvoditelj partnera i aktivnosti usmjerene populaciji s rizičnim ponašanjem i adolescentima te testiranja na krvno i spolno prenosive bolesti je Dubravka Vuković, dr.med.spec. mikrobiolog. Vanjski suradnik programa je dr.sc. Siniša Zovko, dr.med. koji će provoditi edukacije za korisnike i djelatnike Drop-in centra Ne-ovisnost. U radu programa bit će uključeni volonteri kroz Drop-in centru i kao pomoć pri organizaciji edukativnih predavanja.

Program je koncipiran na način da se aktivnosti sukcesivno provode kroz cijelo vremensko razdoblje provedbe projekta. Svake godine planiran je niz edukacija kako za djelatnike tako i za korisnike programa, a edukacije vodi tim stručnih osoba iz zdravstva. Nadalje, planira se nastavak rada Drop-in centra Ne-ovisnost kroz naredne tri godine, a aktivnosti koje će se u njemu provoditi tiču se zamjene pribora za intravensku aplikaciju droga metodom „Jedan za jedan“, pružanjem dodatnih usluga poput privremenog skloništa, mjesta socijalizacije, davanjem obroka, dostupnosti dnevnih novina, televizije, interneta te pružanjem higijenskih usluga. Također, korisnici će biti u mogućnosti dobiti informaciju o mogućnostima liječenja te im biti pružena mogućnost testiranja na krvno i spolno prenosive bolesti. Radi umrežavanja sa sestrinskim organizacijama i udrugama planiraju se tri studijska putovanja radi razmjene znanja i iskustava. Širu javnost a posebice skupinu adolescenata informirat će se o projektu brojnim istupima u javnost.

Aktivnosti projekta:

1. Pripremne aktivnosti

1.1. Izrada promidžbenih materijala (informacijski letci i plakati o HIV/AIDS-u te letci s informacijama o projektu)

1.2. Priprema i nabava materijala i opreme za provođenje projekta i opremanje Drop-in centra

1.3. Info pult (kutak s informacijama o ustanovama i udrugama koje se bave vulnerabilnim skupinama u riziku od zloupotrebe droga, zarazom krvno i spolno prenosivim bolestima te mogućnostima uključivanja u tretman)

2. Edukacija za rad u Drop-in centru

2. Dvodnevna edukacija za djelatnike Drop in centra

2.1. Edukacija djelatnika o pružanju psihosocijalne podrške u Drop in centrima

2.2. Edukacija o njezi vena, sigurnijem injektiranju te prevenciji predoziranja

2.3. Edukacija o pružanju prve pomoći

3. Poboljšavanje zdravstvenog i društvenog statusa korisnika projekta – Drop-in centar Ne-ovisnost

3.1. Zamjena pribora za intravensku aplikaciju droga metodom „jedan-za-jedan“ (sterilne štrcaljke i igle te dodatni dezinfekcijski materijal (npr. alkoholne tufere), ampule destilirane vode, epovi za pripremu droge (tzv. „cookeri“)), podjela prezervativa kroz svakodnevne kontakte u Drop-in centru.

3.2. Dodatne usluge – socijalne i higijenske (privremeno sklonište, mjesto socijalizacije s osobama sličnih životnih problema i uvjeta, topli obrok, dnevne novine, televizija, internet, pranje odjeće, mogućnost tuširanja)

3.3. Pružanje korisnicima informacije o liječenju i motiviranje na liječenje i po potrebi upućivanje u terapijske zajednice

3.4. Povećanje stupnja znanja korisnika droga o sigurnijem korištenju igala i štrcaljki te na njihovo izbjegavanje predoziranja

4. Aktivnosti usmjerene populaciji s rizičnim ponašanjem i adolescentima

4.1. Organizacija predavanja za korisnike Drop-centra, korisnike Udruge Ne-ovisnost i širu javnost o virusu HIV-a i spolno i krvno prenosivoj bolesti AIDS (u organizaciji Partnera projekta, predavačica Dubravka Vuković, dr.med. spec.mikrobiolog)

4.2. Okupljanje mladih i osoba u riziku – organizacija glazbenog događanja, koncerta Red Roostersa s ciljem osvještavanja šire javnosti o problemu krvno i spolno prenosivih bolesti putem podjele informacijskih letaka o HIV/AIDS-u, letaka s informacijama o projektu i podjelom prezervativa

5. Organizacija testiranja na krvno i spolno prenosive bolesti za korisnike rizičnog ponašanja

5.1. Organizacija testiranja za korisnike Drop-in centra Ne-ovisnost i ostale korisnike Udruge Ne-ovisnost koju vrši partner projekta u prostorima Drop-in centra Ne-ovisnost, stambenoj zajednici i terapijskoj zajednici Udruge Ne-ovisnost

6. Studijsko putovanje

6.1. Studijsko putovanje s ciljem razmjene iskustava, znanja i primjera dobre prakse između sestrinskih organizacija u

trajanju od dva dana

7. Vidljivost projekta

7.1. Promidžbena kampanja (dijeljenje letaka s informacijama o projektu u prostoru Drop-in centra Ne-ovisnost i na okupljalištima mladih, organizacija koncerta i postavljanje info pulta, novinski lanci i objave na internetskoj i facebook stranici Udruge Ne-ovisnost)

8. Evaluacija

8.1. Procesna evaluacija (evaluacija se vršiti prikupljanjem potpisnih lista radi evidencije korištenih usluga Drop-in centra, sudjelovanja u edukacijama, zaprimanju pribora i materijala, a pri tome poštuju i principe "low threshold" servisa, odnosno poštuju i anonimnost korisnika usluga)

8.2. Evaluacija u inka

(evaluacija se vršiti prikupljanjem evaluacijskih listi a radi provjere zadovoljstva korisnika pisanim programom te utvrđivanjem stupnja promjene u odgovornom ponašanju, odnosno sigurnijem apliciranju droga)

1. Županije provedbe

Osječko-baranjska

2. Ciljevi programa

Opis: Opis i cilj projekta je smanjiti štetu i pojavnost zaraznih bolesti u populaciji mladih, ovisnika i osoba s rizikom ponašanjem.

Specifični: Specifični ciljevi projekta su educirati tim djelatnika za rad sa specifičnim vulnerabilnim skupinama kao što su ovisnici o drogama, povećati svjesnost i educirati javnost o krvno i spolno prenosivim bolestima, informirati aktivne ovisnike o mogućnostima liječenja i motivirati na liječenje, educirati korisnike droga o brizi za zdravlje te povećati kvalitetu života aktivnih korisnika poštujući njihov izbor da nastave sa štetnim ponašanjem.

3. Ciljana skupina

Intravenozni korisnici droga, Neintravenozni korisnici droga

4. Koje od navedenih aktivnosti smanjenja šteta provodi udruga

Dijeljenje kondoma, Dijeljenje igala, Dijeljenje štrcaljki, Prikupljanje igala, Prikupljanje štrcaljki, Distribuiranje materijala, Savjetovanje, Drugo

5. Broj podijeljenog materijala

Broj kondoma: 1253

Broj igala: 939

Broj štrcaljki: 939

Broj primjeraka edukativnog materijala: 581

6. Broj prikupljenog materijala

Broj igala: 282

Broj štrcaljki: 282

7. Lokacije na kojima se vrši zamjena materijala

"Drop-in" centar

8. Gradovi/mjesta na kojim se vrši zamjena materijala te broj lokacija u pojedinom gradu/mjestu

Mjesta na koje izlaze vanjski radnici:

Drop-in centar: Osijek (1)

9. Način prikupljanja podataka o korisnicima programa smanjenja šteta

Interni obrazac udruge

10. Broj osoba u programu smanjenja šteta

Korisnici: 84

Stari korisnici: 15

Novopridošli korisnici: 59

11. Broj osoba po spolu u programu smanjenja šteta

Korisnici muškog spola: 61

Korisnici ženskog spola: 23

Novopridošli korisnici muškog spola: 38

Novopridošli korisnici ženskog spola: 21

12. Broj ovisnika o drogama u programu smanjenja šteta koje su zaražene zaraznim bolestima

S hepatitisom B: 0

S hepatitisom C: 0

S HIV-om: 0

13. Evaluacija programa

Evaluacija procesa: Da

Metoda evaluacije procesa: Postignu e rezultata programa e se vrednovati uvidom u evaluacijske listi e s ciljem utvr ivanja stupnja zadovoljstva i promjene ka odgovornijem ponašanju korisnika prema svome zdravlju. Odgovornijim ponašanjem prema svome zdravlju mogu se smatrati ponašanja poput dolaska po sterilni pribor umjesto korištenja rabljenog pribora, pokazivanjem interesa za edukativne teme poput u enja o krvo i spolno prenosivim bolestima i interesiranjem za na ine lije enja ovisnosti i krvno i spolno prenosivih bolesti te podvrgavanjem testiranju na krvno i spolno prenosive bolesti radi provjere zdravstvenog statusa.

Evaluacija u inka: Da

Metoda evaluacije u inka: Provedba projekta e se pratiti i vrednovati analizom objektivnih indikatora, definiranih u skladu s o ekivanim rezultatima:

1. broj korisnika koji e koristiti usluge Drop-in centra Ne-ovisnost u odnosu na planirani broj
2. broj ispunjenih evaluacijskih lista u odnosu na planirani broj
3. broj podijeljenog pribora u odnosu na planirani broj
4. broj odra enih studijskih putovanja u odnosu na planirani broj
5. broj obavljenih testiranja korisnika u odnosu na planirani broj
6. broj medijskih istupa u odnosu na planirani broj
7. broj korisnika i djelatnika koji e sudjelovati u edukacijama u odnosu na planirani broj

Vjerodostojnost objektivnih indikatora dokazivat e se potpisnim listama (podaci: ime i prezime djelatnika, šifra korisnika, dob, mjesto prebivališta, potpis djelatnika).

Bitan element u pra enju i vrednovanju provedbe projekta bit e i poštivanje zadanih rokova od strane nositelja projekta, suradnika te svih nositelja aktivnosti.

Najvažniji rezultati evaluacije: Evaluacija procesa

Metoda: Anketa o zadovoljstvu korisnika uslugama Drop in centra, analiza dokumentacije (evidencija usluga, podijeljenog pribora i materijala)

Na temelju provedene ankete me u korisnicima Drop in centra došli smo do sljede ih podataka:

0% korisnika procijenilo je uslugu Drop in centra (pribori, topli obrok i higijena) nezadovoljavaju om, 50% je dalo srednju ocjenu, a 50% korisnika je zadovoljno uslugom.

0% korisnika procijenilo je da je osoblje pri dolasku u Drop in centar bilo lošijeg ponašanja, 47,62% je dalo srednju ocjenu, a 52,38% korisnika je bilo zadovoljno uslugom.

50% korisnika dalo je srednju ocjenu na zadovoljstvo opremljenoš u materijalima u Drop in centru, a 50% je

zadovoljno.

40,48% korisnika dalo je srednju ocjenu za zadovoljstvo higijenom i opremljenoš u Drop in centra, a 59,52% je zadovoljno uslugom.

85,71% korisnika mijenja rabljeni pribor za sterilni u Drop in centru, dok 14,29% ne mijenja.

90,48% korisnika educira se o krvno i spolno prenosivim bolestima u Drop in centru, a 9,52% se ne educira.

88,09% korisnika informira se o na inima lije enja ovisnosti i krvno i spolno prenosivih bolesti u Drop in centru, dok 11,91% ne pokazuje interes.

92,86% korisnika informira se o podvrgavanju na testiranje na krvno i spolno prenosive bolesti, dok 7,14% korisnika ne traži te informacije.

Evaluacija u inka

Temeljem analize dokumentacije došli smo do sljede ih podataka:

1) U periodu od 11. svibnja 2017. do 10. studenog 2017. godine Drop in centar posjetila su 23 nova korisnika.

2) Podijeljeno je kondoma i IV pribor za 23 osobe (sveukupno 84 osobe), 187 igala, 187 šprica, 182 inzulinskih šprica, 176 sterilnih voda, 117 limunskih kiselina, 185 kuhala za kuhanje otopina droge, 596 kondoma, 23 korisnika (sveukupno 84) je informirano o lije enju i mogu nosti ulaska u terapijske zajednice te je sedam (7) korisnika ohrabreno i upu eno u program odvikavanja i rehabilitacije u terapijsku zajednicu.

14. Evaluatori

Unutarnji

15. Dodatne napomene

Korisnike Drop in centra šaljemo na testiranje u Centar za zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolni ko lije enje bolesti ovisnosti i Centar za Hiv testiranje i savjetovanje. Velika ve ina korisnika ne zna svoj zdravstveni status niti je voljna podijeliti informacije o istom. 20.10. i 26.10.2017. godine proveli smo testiranje korisnika u suradnji s ZZJZ OBŽ i prema njihovom izvještaju svi korisnici su imali uredne nalaze, odnosno bili su negativni na prisutnost virusa HIV-a.

16. Ukupni prora un programa za jednu godinu provo enja (HRK)

120.000,00

17. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 120.000,00

Drugi izvori (HRK):